УДК 636.082.3:636.597

О.В. БУБЕЛА, *аспірант**
Національний університет біоресурсів і природокористування України

Вирощування каченят на м'ясо за різних технологічних схем утримання

У статті наведено дані щодо живої маси, швидкості росту та збереженості каченят кросу "Star 53 H.Y." залежно від технологічної схеми утримання. Встановлено, що кращі показники живої маси та збереженості мали каченята, яких вирощували з добового до забійного віку в одному пташнику (без пересаджування).

Каченята, спосіб утримання, глибока підстилка, жива маса, збереженість

В Україні при вирощуванні каченят на м'ясо використовують технологічний прийом, який (відповідно до норм ВНТП – АПК – 04.05) передбачає переведення птиці в інший пташник не пізніше 21-ї доби. При цьому, щільність посадки до 3-тижневого віку має становити 18 гол./м^2, а надалі – 8 гол./м^2. Вважається, що це сприяє більш чіткій диференціації за щільністю посадки та умовами зовнішнього середовища відповідно до вікових періодів. Однак, така схема вирощування вимагає певних затрат, які, передусім, пов'язані з ветеринарно-санітарною обробкою приміщення (очищення, миття, дезінфекція). До того ж, процес перевезення викликає стрес у молодняку, що негативно відбивається на приростi живої маси, часто птиця травмується, внаслідок чого збільшується загибель поголів'я. Слід врахувати і те, що для виробництва м'яса качок у птахогосподарствах нашої держави використовують кроси птиці закордонної селекції, які створені за оптимальних умов утримання і годівлі та характеризуються високою інтенсивністю росту. До того ж, робота селекціонерів останнім часом спрямована на скорочення терміну вирощування птиці. Так, якщо раніше забій каченят здійснювали у віці 56 діб і до цього віку вони досягали живої маси 2,9 кг [3], то надалі тривалість вирощування зменшилась до 49 діб [4]. Нині каченят на м'ясо забивають переважно у 42-добовому віці [2], що стало можливим завдяки селекційній роботі. Так, каченята кросу "Star 53 H.Y" вже у 6-тижневому віці можуть досягати живої маси 3,1 кг [1]. Скорочення терміну вирощування каченят на м'ясо також є ще одним аргументом на користь застосування технологічного прийому утримання молодняку в одному пташнику – від добового віку і до забою.

Отже, враховуючи вищезазначене, на сучасному етапі виробництва м'яса качок вирощувати молодняк з пересаджуванням у 3-тижневому віці в інший пташник нераціонально, оскільки це призводить, передусім, до додаткових затрат.

У зв'язку з цим, метою нашою роботи було дослідити живу масу каченят та збереженість поголів'я за використання технологічного прийому вирощування молодняку на м'ясо без пересаджування в інший пташник.

Матеріал і методи досліджень. Експериментальні дослідження проведено в умовах ТОВ "Коробівське" Черкаської області. Схему досліду наведено у *таблиці 1.*

Об'єкт дослідження – продуктивність каченят кросу за різних технологічних схем вирощування. Для досліду використовували каченят фінального гібриду кросу "Star 53 H.Y." селекції французької фірми "GRIMOUD FRERES SELECTION", яких в добовому віці відбирали за принципом груп-аналогів. Вирощували на підлозі з використанням глибокої підстилки. Птицю контрольної групи до 21-добового віку утримували в пташнику зі щільністю посадки 16 гол/м^2, а у 22-добовому віці каченят пересаджували в інший пташник і до кінця періоду вирощування утримували за щільності посадки 8 гол/м^2. Каченят дослідної групи вирощували за аналогічних умов із різницею, що птиця весь період вирощування (49 діб) утримувалась без пересадок, з щільністю посадки 16 гол./ м^2 – до 21-добового та 8 гол/м^2 з 22-добового до забою. При цьому щільність посадки у групах регулювалась за допомогою сітчастих перегородок. Кількість птиці в кожній групі – 100 голів.

Параметри мікроклімату відповідали встановленим нормам і були однаковими в контрольній та дослідній групах. Для годівлі каченят використовували повнораціонні комбікорми, поживність яких змінювали відповідно до віку та фізіологічного стану.

У ході досліджень визначали живу масу каченят щотижня шляхом зважування та щоденно фіксували падіж. На основі досліджуваних показників були розраховані абсолютний, середньодобовий, відносний прирости та збереженість птиці за загальноприйнятими формулами.

Результати досліджень. Результати проведених досліджень свідчать про відмінності у живій масі каченят при вирощуванні їх за різних технологічних схем. Динаміка живої маси каченят дослідних груп

** – науковий керівник – доктор с.-г. наук, професор В.П. Бородай.*

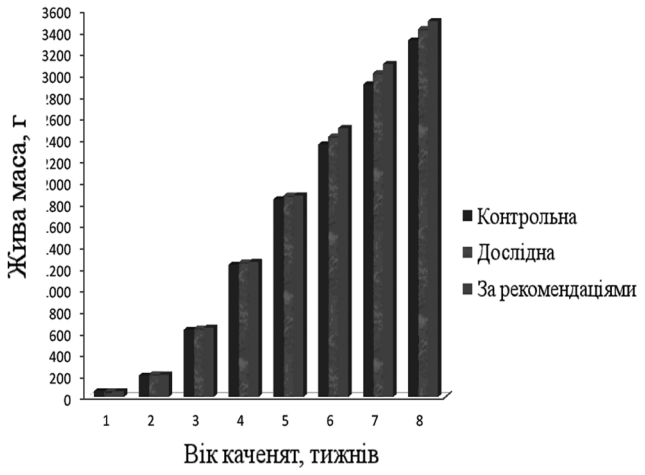

Рис. 1. Динаміка живої маси каченят кросу "Star 53 H.Y", г

1. Жива маса каченят кросу "Star 53 H.Y.", г (M±m, n=100)

Вік каченят, тижнів	Група		Стандарт
	I	II	
0	52,6 ± 0,50	51,46 ± 0,47	52
1	206,54 ± 0,49	208,44 ± 3,08	206
2	640,62 ± 3,0	645,16 ± 7,74	645
3	1239,94 ± 4,37	1249,54 ± 16,45	1257
4	1804,86 ± 7,89	1871,78 ± 26,36**	1876
5	2351,00 ± 31,66	2422,67 ± 23,14	2503
6	2909,06 ± 27,77	3014,71 ± 25,78**	3100
7	3319,18 ± 26,08	3424,15 ± 25,82**	3500

*Примітка: ** – P<0,01 порівняно з контрольною групою.*

наведена в *таблиці 1.*

Аналізуючи динаміку живої маси каченят кросу "Star 53 H.Y." за різних способів вирощування встановлено відмінності між птицею дослідної та контрольної груп, а також певні відхилення від нормативних показників живої маси, що рекомендує фірма-оригінатор *(рис.1).* При посадці каченят на вирощування жива маса у дослідній та контрольній групах була близькою до нормативів. Перші три тижні вирощування різниці у живій масі між дослідною та контрольною групою майже не було. Так, у кінці першого тижня вирощування різниця становила 1,9 г, у кінці другого тижня – 4,54 г, що становить менше 1%. Також не було значної різниці перші три тижні вирощування між живою масою, яку рекомендує фірма-оригінатор та дослідними групами (0,2...1,3%). Різниця у живій масі особливо чітко прослідковується на 4-у тижні життя, де цей показник у контрольній групі нижчий від дослідної на 3,6%. Починаючи з 4-го тижня вирощування жива маса каченят дослідної групи більша за масу у контрольній групі в середньому на 3,1%.

Оскільки прирости живої маси є основним показником м'ясної продуктивності птиці, ми провели розрахунки абсолютного, відносного та середньодобового приростів *(табл. 2)*.

Аналізуючи абсолютний приріст живої маси слід відмітити, що впродовж усього періоду вирощування він був вищим у каченят дослідної групи, і тільки на 2-та 7-у тижнях життя він був нижчим порівняно з контролем відповідно на 4,02 г та 0,68 г. Найбільша різниця у середньодобових приростах живої маси каченят між дослідною та контрольною групами спостерігалась на 4-у тижні вирощування і становила 57,3 г або 9,2%.

Упродовж першого тижня вирощування молодняку відносний приріст живої маси каченят у групах відповідав рекомендаціям фірми-оригінатора та навіть на 1,6-3,4% перевищував їх. На четвертому тижні вирощування різниця у відносному прирості між групами збільшилась і становила 7,7%, тоді як дослідна група відставала від рекомендацій фірми-оригінатора на 9,5%. У кінці періоду вирощування показник відносного приросту живої маси каченят змінюється, збільшуючись у контрольній групі на 3,4%, порівняно з дослідною групою та рекомендаціями фірми-оригінатора. Найбільші відносні прирости живої маси були у каченят на початку періоду вирощування, у перші два тижні, та з віком знижувалися, що закономірно для усіх тварин. Показники відносних приростів графічно зображено на діаграмі *(рис. 2).*

2. Прирости живої маси каченят кросу "Star 53 H.Y."

Вік каченят, діб	Абсолютний приріст, г		Середньодобовий приріст, г		Відносний приріст, %		
	I група	II група	I група	II група	I група	II група	стандарт
0-7	153,94	156,98	21,99	22,42	122,92	120,80	118,85
8-14	434,08	430,06	62,01	61,43	105,65	101,04	103,64
15-21	599,32	611,04	85,62	87,29	64,65	65,35	65,09
22-28	564,92	622,24	80,70	88,89	36,80	39,87	40,66
29-35	546,14	554,89	78,02	79,27	26,06	25,66	30,17
36-42	558,06	590,04	79,72	84,29	21,22	21,78	22,70
43-49	410,12	409,44	58,59	58,49	13,17	12,72	12,84

Збереженість птиці є непрямим показником м'ясної продуктивності птиці, оскільки від кількості зданої птиці на забій залежить і вихід м'яса.

Збереженість каченят *(табл. 3)* за період вирощування у обох групах була на високому рівні, в межах 97-99,7%. Починаючи із 4-го тижня вирощування показник збереженості дещо знизився у контрольній групі і становив 98,8%, що на 0,1% менше порівняно з дослідною групою. Тенденція щодо зниження збе-

3.Збереженість каченят за період вирощування,%

Вік каченят, тижнів	Група	
	I	II
1	99,7	99,6
2	99,4	99,4
3	99,1	99,1
4	98,8	98,9
5	97,5	98,6
6	97,2	98,3
7	97,0	98,2

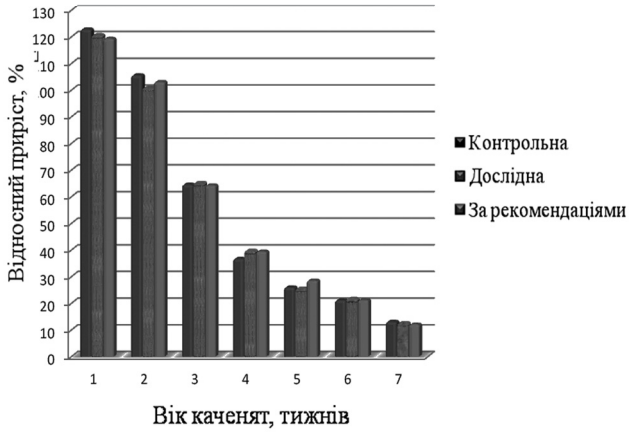

Рис. 2. Відносний приріст живої маси каченят кросу "Star 53 H.Y.",%

реженості у контрольній групі прослідковується до кінця періоду вирощування, що може бути спричинено дією стрес-фактора при пересадці каченят в інший пташник. У середньому збереженість каченят за період вирощування становила у дослідній групі 98,8%, у контрольній – 98,3%.

Висновки

1. Встановлено, що технологічна схема утримання каченят на м'ясо впливає на живу масу, збереженість та витрати корму.

2. Аналіз різних технологічних схем утримання каченят (з пересадкою у 21-добобовому віці та без пересадок) свідчить, що при вирощуванні з добового до забійного віку в одному пташнику каченята мали більшу живу масу (на 104,98 г або 3,16% у 49-добовому віці) та вищі показники збереженості (на 1,2%).

3. Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні впливу технологічної схеми утримання на якість м'яса каченят кросу "Star 53 H.Y.".

В статье приведены данные живой массы, скорости роста и сохранности утят кросса "Star 53 H.Y." в зависимости от технологической схемы содержания. Установлено, что лучшие показатели живой массы и сохранности имели утята, которых выращивали с суточного возраста до убоя в одном птичнике (без пересадки).

Утята, способ содержания, глубокая подстилка, живая масса, сохранность

The article presents data of live weight growth rate and meat preservation ducklings cross "Star 53 H.Y." flowsheet based on content. Established that the best performance and safety of live weight were ducklings, which were grown from daily to slaughter age in one poultry house (without transplantation).

Ducklings, system maintenance, deep litter, live weight, livability

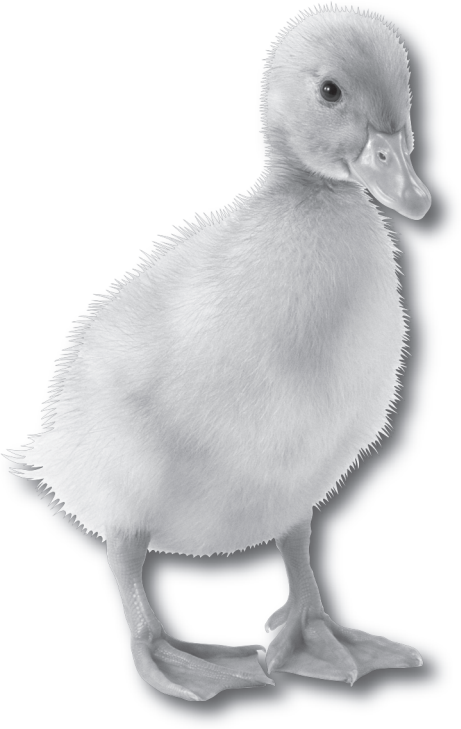

Література

1. Баланчук І.М. Забійні якості каченят за різних рівнів обмінної енергії у комбікормах / І.М.Баланчук // Сучасне птахівництво. – 2012. – №8 (117). – С.24-27.

2. Голубєв М.І. Лінійний ріст каченят за різного кальцій-фосфорного живлення / М.І.Голубєв // Сучасне птахівництво. – 2011. – №10 (107) – С. 18-20.

3. Корнилова В. Содержание утят на сетчатом полу выгоднее [Електронний ресурс] / В.Корнилова. – Режим доступу до ресурсу: web.pticeprom.ru/ru/articles-maintenance.htm/

4. Патрєва Л.С. Динаміка живої маси та якість м'яса каченят кросу "Темп" за різних систем утримання [Електронний ресурс] / Л.С.Патрєва, Т.В.Шевченко – Режим доступу до ресурсу: www.inenbiol.com/ntb/ntb5/pdf/2/14.pdf